

הערה

29.1.81

ספרים מאת יוחנן רשת

יוסף קניאנסקי

שירה

רק הירוק

מאת חמוטל בר-יוסף

הוצאת הקיבוץ המאוחד, 31 עמ'

אופייני לשיר של חמוטל בר-יוסף להיפתח
 בשרטוט מדויק של סיטואציה, ובהמשך להקנות
 לקווי השרטוט הזה מימד סמלי-סוריאליסטי, כבד
 כלשהו. דוגמא טובה הוא השיר "שולחן מטבח"
 שתחילתו "כבר צהריים. במטבח / הכל ערוך /
 על השולחן פנים אל פנים / המזלג שלי כמעט נוגע
 בסכין שלך" — וכמעט בלי משים קונה לה הסיטור
 אציה המטבחית הפשוטה הזאת משמעות סמלית-
 אירוטית. ואמנם רוב השירים בספר הם שירי אהבה,
 ואולי ביחוד אהבת אם לילדיה. אך גם התבוננויות
 במצב הישראלי אינן חסרות ואפילו שיר מינשרי כמו
 "פלשתין" שהיגדיו מוכיחים (האם בכוונה?) את
 המטפוריקה המאקברית-כלשהו של השירה הערבית
 פלשתנית המוחה על הכיבוש הציוני: חמוטל בר-
 יוסף פונה אל הערבי הפלשתיני ואומרת לו: "במיטה
 הצרה והקשה הזאת / האם באת לדעת אותי יא
 חביבי / או לנפץ את ראשי / ואת ראש עוללי אל
 הכותל?". אפשר לחשוב שהנכבש מדבר כאן אל
 הכובש — והרי ככל הידוע לי חמוטל בר-יוסף היא
 ישראלית וממילא מייצגת את "הכובש". מה היא
 אם כן כוונת השיר הזה?

ייצור חיך

